

Onderwerp Geluidkaarten 2021 gemeente Groningen
ter informatie
Steller Andries van der Veen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	0629098326	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	570067-2022
Datum	9-11-2022	Uw brief van	-	Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

I. Achtergrond

Omgevingslawaai doet afbreuk aan de leefomgevingskwaliteit en soms ook aan de volksgezondheid. Daarom stellen gemeenten met 100.000 inwoners of meer iedere vijf jaar geluidkaarten vast en stellen ze een Actieplan op. Op de geluidkaarten is aan de hand van kleuren te zien hoe hoog de geluidbelasting is op de gevels van geluidgevoelige objecten: bijvoorbeeld woningen, scholen en zorginstellingen. In het Actieplan staat wat de gemeente hieraan de komende jaren kan en wil doen. Onder omgevingslawaai wordt verstaan: wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai.

II. Hinder en slaapverstoring door omgevingslawaai in Groningen

De geluidkaarten geven een visuele presentatie van het wegverkeers-, spoorweg- en industrielawaai in het jaar 2021. De geluidkaarten zijn alleen goed in te zien op internet: <https://gemeente.groningen.nl/geluidkaarten-voor-omgevingslawaai-inzien>

De geluidkaarten zijn op de wettelijk voorgeschreven wijze gemaakt. Met modellen is de jaargemiddelde geluidbelasting op de gevels van woningen berekend (in dB-getallen). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van verkeersgegevens uit het in 2022 geactualiseerde Verkeersmodel Groningen en gebouwd data incl. adressen van het Kadaster. De resultaten hiervan zijn weergegeven op de geluidkaarten. Hierop is met kleuren aangegeven hoe hoog de geluidbelasting is op de gevels van woningen (ingedeeld in klassen van 5 dB). Aan de hand hiervan is berekend hoeveel personen in Groningen ernstige geluidhinder ondervinden en/of last hebben van slaapverstoring door de blootstelling aan omgevingslawaai.

De berekeningen op basis van de voorgeschreven formules leveren voor de gemeente Groningen in 2021 het volgende beeld op:

- a. In Groningen staan ca. 45.550 woningen (= 38%) bloot aan een geluidbelasting van 55 dB of hoger door omgevingslawaai. Voor het leeuwendeel (ruim 36%) gaat het hierbij om wegverkeerslawaai. Op stedelijk niveau is de blootstelling aan spoorweglawaai (1,4%) en industriëlawaai (0,1%) beperkt.
- b. Hierdoor ondervinden ruim 16.400 (= 6,4%) inwoners ernstige hinder door omgevingslawaai, met name veroorzaakt door wegverkeer.
- c. Door de blootstelling aan omgevingslawaai hebben circa 3.700 inwoners (= 1,4%) last van slaapverstoring.
- d. In Groningen staan circa 7.700 woningen (= 6,5%) bloot aan een hoge geluidbelasting door wegverkeerslawaai van ≥ 65 dB. Het gros van deze hoogbelaste woningen is gelegen aan drukke stedelijke (ontsluitings)wegen. Langs de ringwegen komen nauwelijks woningen ≥ 65 dB voor, dankzij de aanwezigheid van geluidschermen, geluidwallen en/of een ruime afstand tot de woonbebouwing.

III. Vergelijking met de situatie in 2016

De kaarten uit 2021 zijn niet direct vergelijkbaar met de kaarten uit 2016. De Europese Commissie heeft namelijk een nieuwe manier van rekenen voorgeschreven (CNOSSOS), die tot hogere geluidbelastingen leidt dan de tot nu toe gebruikte Nederlandse rekenmethode (SRM2). Daarnaast heeft de Nederlandse overheid op basis van adviezen van de wereldgezondheidsorganisatie (WHO) nieuwe zogeheten 'dosis-effectrelaties' voorgeschreven. Dat zijn formules waarmee de relatie tussen de hoeveelheid geluid en het aantal mensen dat daar (ernstige) hinder van ondervindt kan worden berekend.

Als we de aantallen ernstig gehinderden vergelijken met de situatie in 2016 blijkt dat dit aantal is toegenomen met 80%. In 2016 werden ca. 9.100 personen ernstig gehinderd door omgevingslawaai tegenover ca. 16.450 in 2021. Deze toename is vooral het gevolg van de nieuwe rekenmethode CNOSSOS en de gewijzigde dosis-effectrelaties. Om de resultaten te kunnen vergelijken met de geluidbelastingkaarten van 2016 zijn de berekeningen daarom ook uitgevoerd op basis van SRM2 en geanalyseerd op basis van de oude dosis-effectrelaties.

Uit een analyse van de resultaten blijkt dat, als de rekenmethode en dosis-effectrelaties beide niet zouden zijn gewijzigd, het aantal door omgevingslawaai ernstig gehinderde personen gelijkwaardig is aan of licht is toegenomen ten opzichte van 2016.

Voor het nog op te stellen Actieplan gaat de gemeente nader onderzoeken wat het precieze effect is van de gewijzigde rekenmethode en dosis-effectrelaties en waar zich binnen de gemeente daadwerkelijke verbeteringen/verslechtingen van de geluidssituatie hebben voorgedaan als gevolg van veranderingen in de hoeveelheid verkeer, rijnsnelheden en/of wegdekverhardingen.

Volgvel 2

Los van de rekenkundige verschillen is een duidelijke toe- of afname van het geluid zichtbaar langs een aantal grotere gemeentelijke ontsluitingswegen, bijvoorbeeld:

- Toename van geluid: Edelsteenlaan en Siersteenlaan (Paddepoel), Nieuwe Ebbingestraat, Grote Leliestraat en Coehoornsingel (Binnenstad), Parkweg (Rivierenbuurt) en Peizerweg (Buitenhof).
- Afname van geluid: Kerkstraat en Zuiderweg (Hoogkerk), Eikenlaan (Paddepoel), Friesestraatweg, Westersingel en Kraneweg (Schildersbuurt), Diepenring (Binnenstad), Rijksweg (Lewenborg), Verlengde Herenweg en Van Ketwich Verschuurlaan (Helpman) en Helperzoom (Coendersborg).

De verschillen worden voornamelijk veroorzaakt doordat bij de geluidkaarten voor het jaar 2021 is uitgegaan van andere verkeersgegevens dan in 2016. Meer of minder verkeer betekent automatisch ook hogere of lagere geluidbelastingen. De precieze oorzaak van de verschillen en wat de gemeente kan en wil doen om de geluidbelasting te beperken, wordt uitgewerkt in het nog op te stellen actieplan. Om ervoor te zorgen dat eventuele geluidbeperkende maatregelen op de juiste plek worden getroffen, wordt hierbij ook de plausibiliteit van de verkeersgegevens onderzocht.

Langs rijkswegen, provinciale wegen en spoorwegen zijn de verschillen met de eerdere geluidkaarten uit 2016 beperkt.

Het Ministerie werkt aan een 'redeneerlijn' voor gemeenten en provincies

Dat de nieuwe rekenmethode CNOSSOS en de gewijzigde dosis-effectrelaties zorgen voor een grote, rekenkundige toename van het aantal ernstig gehinderde personen wordt onderkend door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het ministerie werkt samen met het RIVM aan het ontwikkelen van een 'redeneerlijn' voor de verschillen tussen 2016 en 2021. De redeneerlijn kunnen alle gemeenten en provincies straks gaan gebruiken, wanneer ze het Actieplan gaan actualiseren. Daarom is er bij de vaststelling van de geluidkaarten nog niet op ingegaan wat de toegenomen geluidniveaus betekenen voor het beleid van de gemeente Groningen.

IV. Voorbereiding 'Actieplan wegverkeerslawaai 2024-2028 gemeente Groningen'

Op basis van de geluidkaarten 2016 hebben wij in juni 2018 het 'Actieplan wegverkeers-lawaai 2018-2013 gemeente Groningen' vastgesteld. Wij gaan dit Actieplan de komende tijd actualiseren en zo nodig bijstellen op basis van de nieuwe geluidkaarten 2021.

In tegenstelling tot voorgaande geluidbelastingkaarten, hebben gemeenten een jaar extra voor de actualisatie van het Actieplan. Dit geeft gemeenten de gelegenheid om concrete acties en beleidsregels af te stemmen op de omgevingsvisie, die in het kader van de Omgevingswet moet worden opgesteld. Naar verwachting treedt de Omgevingswet in werking op 1 juli 2023.

Wij zullen het nieuwe 'Voorontwerp-actieplan wegverkeerslawaai 2024-2028 gemeente Groningen' eind 2023 vrijgeven voor inspraak. Het voorontwerp zal dan gedurende zes weken ter inzage liggen zodat inwoners hiervan kennis kunnen nemen en hierover zienswijzen kunnen indienen. Vervolgens kan de gemeenteraad zijn wensen en bedenkingen geven over het nieuwe ontwerp-plan. Wij zullen de opmerkingen en suggesties van inwoners en de raad vervolgens betrekken bij het vaststellen van het nieuwe Actieplan in 2024.

Volgvel 3

V. Tot slot

Voor meer informatie en uitleg over dit onderwerp verwijzen wij graag naar onze notitie ‘Geluidkaarten 2021 gemeente Groningen’. Deze notitie en de geluidkaarten zijn te vinden op: <https://gemeente.groningen.nl/geluidkaarten-voor-omgevingslawaai-inzien>.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.